

organiseert

7-daagse najaarsreis

HERFST IN NOORD-OOST HONGARIJE

1 tot en met 7 OKTOBER 2022

onder begeleiding van Aad den Boer
samen met onze lokale partner, Rob de Jong

Streeft met name de volgende doelen na:

- Het initiëren, ontwikkelen en produceren van natuurreizen, in het bijzonder naar unieke natuur- en vogelgebieden in binnen- en buitenland, afgestemd op wensen van deelnemers;
- Het bevorderen van duurzaam toerisme door het samenstellen van verantwoorde reisprogramma's;
- Het garant staan voor optimale reis- en vogelkundige begeleiding door onbezoldigde, Nederlandse deskundigen;
- Het uitwisselen en gebruikmaken van contacten met zowel nationale als internationale vogel- en natuurbeschermingsorganisaties, alsmede van diensten van lokale gidsen;
- Het organiseren van vogelreizen inclusief begeleiding, al dan niet via ANVR/SGR-aangesloten reisorganisaties;
- Het leveren van financiële bijdragen aan lokale vogel- en natuurbeschermingsprojecten.

STICHTING VOGELREIZEN

Spant zich in om de regionale bevolking zoveel mogelijk in economische zin te laten meeprofiteren van ons bezoek, door inschakeling van plaatselijke agenten, gidsen en chauffeurs en door gebruik te maken van lokale accommodaties en producten. Vanzelfsprekend met respect voor de natuur, alsook voor het culturele en religieuze erfgoed van ons gastgebied.

STICHTING VOGELREIZEN

Laat deelnemers, in een informele en ontspannen sfeer, kennismaken met vogels in nabije en verre vogeloorde. Hierbij wordt tevens aandacht besteed aan vogelbeschermings- en algemene natuurbeschermingsaspecten. Gebleken is dat deze reizen een effectief middel kunnen zijn om plaatselijke autoriteiten te overtuigen van de noodzaak rijke natuurgebieden in eigen land of streek te beschermen.

STICHTING VOGELREIZEN

Organiseert uitsluitend reizen voor kleine groepen deelnemers: 1 of maximaal 2 groepjes van 5-7/8 personen, die beslist geen geoefende wandelaar hoeven te zijn, tenzij uitdrukkelijk aangegeven. De meeste reizen zijn geheel verzorgd. Bijna alles wordt geregeld, zodat de vogelaar volop kan genieten. De reisbegeleiders hebben een jarenlange ervaring en een gedegen vogelkennis. Met veel genoegen leren ze, zowel beginnende als gevorderde vogelaars, de flora en fauna in zorgvuldige geselecteerde vogel- en natuurgebieden te herkennen. Ook fotografen komen aan hun trekken. Onderweg is voldoende gelegenheid om opnames te maken.

STICHTING VOGELREIZEN is er voor vogelliefhebbers én vogels. Het is een non-profit organisatie die voortkomt uit de reisservice die Vogelbescherming Nederland voorheen voor haar leden verzorgde.

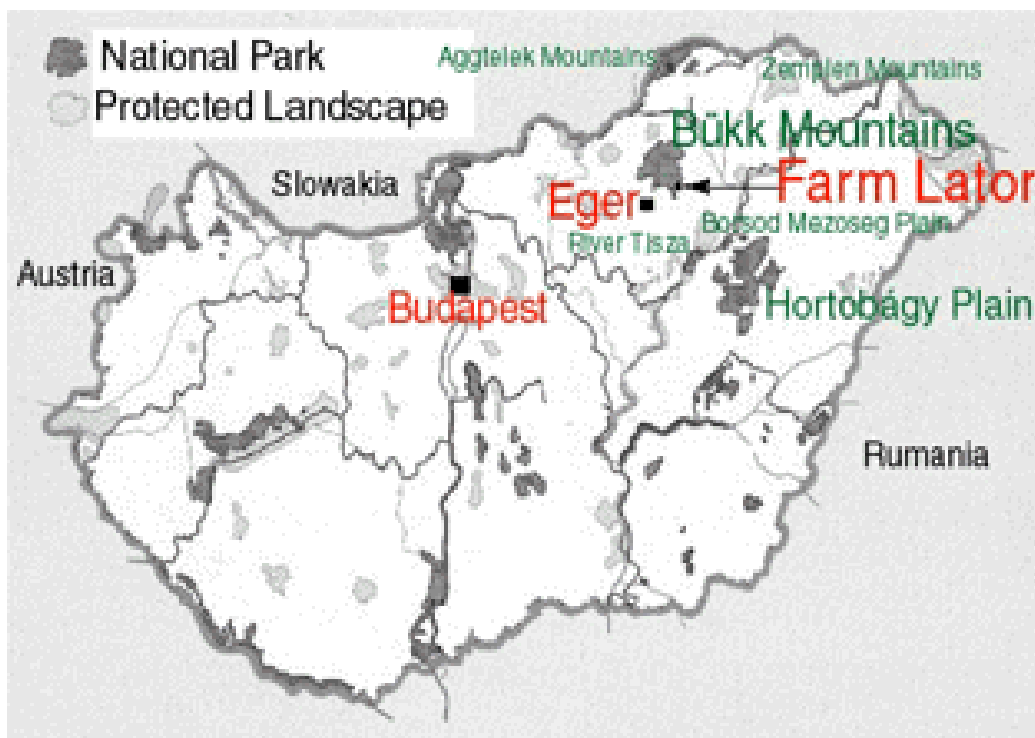
Stichting Vogelreizen
p/a Nieuwe weg 5
4761 PE Zevenbergen
www.stichtingvogelreizen.nl
telefoonnummer: 06 - 40156962

info@stichtingvogelreizen.nl
Rabobank NL58RABO0123423945
Inschrijving KvK Utrecht nr. S 41186008

Najaarsreis in noordoost Hongarije

Noordoost Hongarije is een schaars bevolkt gebied met landschappelijk een zeer afwisselend karakter, dat wordt bepaald door de grens tussen de Karpaten en de Grote Hongaarse Vlakte. Gebergten, wetlands en steppen vormen het gevarieerde landschap en zorgen voor een zeer diverse flora en fauna. Het hoogtepunt van de reis zijn bezoeken aan het beroemde Nationaal Park Hortobágy. Dit enorme natuurgebied is met zijn 70000 hectare een van de beste vogelgebieden in Europa. Vanuit Nederlands gezichtspunt is er naast de grootste concentraties van Kraanvogels in Europa, oplopend tot meer dan 70.000 individuen, nog veel meer om opgewonden van te raken. Aansprekende soorten als de Grote Trap, Sakervalk, Keizerarend, Zeearend, Arendbuizerd, Dwerggans, Roodhalsgans en Dwergaalscholver staan daarvoor garant.

Het tweede biotoop dat we tijdens deze reis aandoen, wordt gevormd door het beboste middelgebergte. Hoewel wat stil in deze tijd van het jaar, kunnen we niet om de herfstbossen heen. Ze zijn alleen al voor hun pracht een bezoek waard. De nadruk zal liggen op het speuren naar spechten en arenden. Soorten als Keizerarend, Steenarend, Grijs gors, Syrische bonte specht, Grijskopspecht, Raaf en wellicht Oeraluil zijn er qua vogels te verwachten.

De poesta (Hortobagy en Borsodi Mezőség)

Poesta is de populaire benaming voor de Grote Hongaarse Vlakten, die in het noorden en oosten wordt begrensd door het Hongaarse middelgebergte en de Karpaten, en in het westen en zuiden door de Donau. Dit Karpatenbekken was in het Mioceen (ca. 200 miljoen jaar geleden) bedekt door een binnenzee (de Pannonische zee) die het landschap tijdens een lange geschiedenis heeft gladgestreken. Het is nu een vlak mozaïek van wetlands en steppen, waar flora en fauna van vochtige tot kurkdrege biotopen naast elkaar zijn te vinden. Er ligt een zeer open landschap dat slechts wordt onderbroken door verspreid liggende bosjes en zogenaamde grafheuvels, die hier in de Kopertijd en Bronstijd zijn aangelegd door toenmalige bewoners. Het landschap is zo open doordat enerzijds hoge zout- en vochtgehalten de groei van bomen belemmeren en anderzijds doordat de Turken de meeste bossen, gedurende een eeuwenlange bezetting, hebben verwoest. Door de hoge zoutconcentraties in de bodem kan de bodem op veel plaatsen slechts extensief worden gebruikt. Het is dan ook al eeuwenlang het domein van schaapherders en niet in de laatste plaats van de natuur. De dorpjes zijn bijna allemaal ooievaarsdorpen. De telefoonpalen worden door de gemeenten voorzien van platforms waar de ooievaars moeiteloos hun nesten op kunnen bouwen. Het landschap van

de poesta is mede door de vele kleurnuances, de wijidheid en de desolate boerderijen uiterst indrukwekkend. De sfeer wordt er bepaald door een immense stilte, die extra luister krijgt door vogelgeluiden.. Op de vogelrijke vlaktes worden wij begeleid door lokale gidsen, die zelf werkzaam zijn in de natuurbescherming. Samen gaan wij op zoek naar de ornithologische specialiteiten van Oost-Europa.

Grote Trap

De bergen (Bukk en Zemplen)

De gebergtes in noordoost Hongarije liggen op de grens van de Karpaten en de Hongaarse Vlakte. Er zijn daardoor zeer interessante overgangsgemeenschappen te vinden met kenmerken van zowel bergen als steppen. De twee gebergtes die we tijdens de reis aandoen hebben ieder een eigen ontstaansgeschiedenis. Bukk is een ruig kalkgebergte met steile hellingen en uitgestrekte bossen. Het is daardoor nauwelijks bewoond. Van oudsher zijn de meeste menselijke activiteiten verbonden met het bos. Er zijn in het gebied honderden grotten ontdekt, waarin men spectaculaire druipsteenformaties aantrof en ook sporen van zeer vroege bewoners (o.a. van Neanderthalers).

Enkele intrigerende ambachten hebben hier de tand des tijds overleefd: het zogenaamde koolbranden en kalkbranden, beroepen die uit grote delen van Europa zijn verdwenen. De bossen zijn van alle leeftijden. Daardoor leven er negen soorten spechten en vele soorten zangvogels. Er broeden zelfs Zwarte ooievaars. De rust in het gebied is erg gunstig voor rustzoekers als het Hazelhoen. Zemplen is een vulkanisch gebergte met brede open valleien waar roofvogels komen jagen. Het is het beste gebied voor arenden in Hongarije en landschappelijk zeer mooi. Onze Nederlandse, ter plekke wonende gids kent in deze bergachtige terreinen de locaties waar arenden en spechten foerageren.

Grauwe Klauwier

Reisprogramma

Dag 1: Aankomst op Farm Lator

Dag 2: Nationaal Park Bükk:

Dag 3: Beschermd Landschap Borsodi Mezoseg:

Dag 4: Bescherm landschap Zemplén:

Dag 5: Nationaal Park Hortobagy:

Dag 6: Nationaal Park Hortobagy:

Dag 7: vertrek naar Nederland

karstgebergte

steppen en wetlands

vulkanisch middelgebergte

steppen, wetlands en visvijvers

steppen, wetlands en visvijvers

Dag 1

Aankomst op Farm Lator, waar wij tijdens de hele reisperiode zullen logeren. op een boerderij in een klein dorp. Het dorpje Lator is prachtig gelegen op de grens van Nationaal Park Bükk in de zuidoostelijke uitlopers van het gebergte. De omgeving van het dorp leent zich uitstekend voor de eerste verkenningen.

Appelvink

Dag 2 Nationaal Park Bükk

Het Bukk gebergte heeft sinds 25 jaar de status van Nationaal Park. Dat heeft het te danken aan de wereldberoemde grotten, waarbij de diepste van Europa), maar zeker ook aan de flora en fauna. Het gebergte is zeer rijk aan ijstijdrelicten en endemen. We zullen o.a. een vallei bezoeken met talrijke oude, door de tijd aangetaste eiken, een ideaal foerageergebied voor spechten (o.a. Middelste Bonte en Grijskopspecht). In deze omgeving overwintert elk jaar een paartje Keizerarenden. Uiteraard hopen wij deze te ontmoeten. Te verwachten zijn verder Raaf, Appelvink, Geelgors en misschien al Goudvinken en Kramsvogels.

Dag 3 Beschermd Landschap Borsod Mezoseg

Na het ontbijt vertrekken we naar het nabijgelegen Borsod-Mezöség. Dit steppegebied heeft de status van beschermd landschap. Het is een 20000 ha groot gebied waarop weinig menselijke activiteiten zijn. De stilte wordt alleen onderbroken door vogels. Slechts hier en daar staat een boerderij waar men de schapen onderbrengt, die het gebied begrazen.. In de winter vormen de Grote trappen hier groepen, die zich in oktober beginnen te verzamelen.. Deze dag proberen we zo'n groep te vinden. Tijdens het speuren naar deze spectaculaire soort kunnen we o.a.

Sakervalken, Keizerarend en de eerste Kraanvogels verwachten.

Dag 4 Zemplen gebergte

Een tweede dag in de gebergten van Hongarije. Nu bezoeken we een oogstrelend middelgebergte met een vulkanische oorsprong. Het heeft bredere valleien dan het Bukk karstgebergte. In deze open en (traditioneel) gecultiveerde delen komen roofvogels jagen. Het staat dan ook bekend om zijn roofvogelpopulaties die nergens in Hongarije zo groot zijn als hier. O.a. kunnen we hier de Steenarend verwachten, die in de winter zijn territorium trouw blijft. Ook hebben we hier de beste kans op de Syrische bonte specht. Afhankelijk van de lokale situatie ondernemen we een poging de Oeraluil te vinden.

Dag 5 en 6 Nationaal Park Hortobagy

Vrijwel elke vogelaar kent de naam van het beroemde Hortobagy. Het is een van de beste vogelgebieden in Europa. In het Nationaal Park Hortobágy conserveert men 70.000 ha. typisch poestalandschap; droge steppen afgewisseld met wetlands. Het Hortobágy was het eerste natuurgebied in Hongarije dat de status van Nationaal Park kreeg. De voornaamste reden om dit gebied te gaan beschermen waren vogels. In totaal zijn hier ruim 330 soorten waargenomen. Er broedt een zeer respectabel aantal van maar liefst 160 soorten. We zullen in 2 dagen alle sleutelgebieden onderzoeken.

Alleen al vanwege de tienduizenden Kraanvogels is dit gebied in oktober een bezoek waard. De visvijvers zijn de overnachtingsplaatsen van de kraanvogels. De vliegroutes van de foerageergebieden naar de visvijvers leveren aan het einde van elke dag spectaculaire beelden op. Afhankelijk van de weersomstandigheden in Europa zijn tevens duizenden ganzen (Grauwe ganzen, Kolganzen en Rietganzen) aanwezig. Deze roesten samen met vele watervogels op de visvijvers of de omringende steppen. Regelmatig bevinden zich Dwergganzen en Roodhalsganzen tussen deze zwermen. Hetzelfde met betrekking tot de weersituatie geldt voor eenden en steltlopers. Eenden worden o.a. vertegenwoordigd door de Witoogeend. De moerassen, maar ook de gedraineerde visvijvers trekken veel doortrekkende steltlopers en wintergasten aan: Zilverplevieren, Goudplevieren, Kemphaan (tot ruim 50000 in het gebied aanwezig), Grutto, Zwarte ruit, Bosruit, Witgatje enz. Tot de late trekkers behoren mogelijk de Visarend, Zomertaling, Zwartkoprietzanger en Griel. Tot de

wintergasten behoort o.a. de

Klapekster, die regelmatig onze weg zal kruisen. De Baardman en de Buidelmees zijn algemene standvogels. Verder behoren in deze periode Dwergaalscholver, Roodhalsfuut, Grote zilverreiger en Lepelaar nog tot de mogelijkheden en soms zijn er nog Kwakken. Zeearenden zijn frequente bezoekers van de visvijvers.

In het gebied overwinteren 30 tot 40 individuen.

Op de drogere biotopen zullen we overdag ook veel Kraanvogels tegenkomen, die een voorkeur hebben voor de omgeploegde akkers. Ook in dit gebied leeft een gezonde populatie Grote Trappen. De roofvogels van het najaar zijn Arendbuizerd, Ruigpootbuizerd, Blauwe

kiekendief, Sakervalk, Smelleken en Keizerarend. Daarnaast bestaat kans op Morinelplevier, IJsgors, Roodkeelpieper en Waterpieper.

Zeldzame waarnemingen in oktober: Steppekiekendief, Bastaardarend, Dunbekwulp, Zwartkopmeeuw, Grote jager.

Dag 7

Vertrek naar Nederland

Aanvullende informatie:

Zwaarte van de reis	<p>De excursies worden uitgevoerd vanaf één locatie. Dat betekent soms dat een langere busrit nodig is om de te bezoeken plekken te bereiken. Verder maken we gedurende de reis enkele wandelingen, soms van enkele uren. Een goede basisconditie is daarom noodzakelijk.</p> <p>De volgorde van de excursies is onder voorbehoud. Excursies kunnen worden gewijzigd i.v.m. met weersomstandigheden en de lokale situatie (o.a. de aan/afwezigheid van bepaalde soorten vogels)</p> <p>Goede wandelschoenen, mogelijk (lichte) bergschoenen zijn geen overbodige luxe.</p>
Vervoer	Vervoer ter plaatse gebeurt met een (mini)bus. Daarin is ruim voldoende plaats voor alle deelnemers en evt. mee te nemen handbagage en apparatuur
Verblijf	Verblijf is in een verbouwde eenvoudige maar prima verzorgde boerderij en/of in enkele in de directe omgeving gelegen onderkomens. Het eten is zeer goed en wordt bereid samen met enkele lokale bewoners die op deze manier meeprofiteren van ons verblijf.
Klimaat	Hoewel de nazomer in Hongarije doorgaans erg mooi is kan een regenbuitje niet worden uitgesloten: goede regenkleding is aanbevolen
Noodzakelijke vogelkennis	Het is vanzelfsprekend een voordeel als u de algemene Europese vogels kent. Voorkennis is echter beslist niet noodzakelijk.
Rustmomenten gedurende de reis	Vanzelfsprekend worden rustmomenten ingebouwd gedurende de wandelingen. Enkele wandelingen hebben dezelfde heen- en terugweg. U kunt dan besluiten halverwege te blijven wachten of zelf terug te keren naar de bus als de wandeling u te lang lijkt.

Lijst met waarnemingen tijdens voorgaande najaarsreizen naar Hongarije

Dodaars	Hazelhoen	Zwarte stern	Zwartkop
Fuut	Patrijs	Witvleugelstern	Rietzanger
Aalscholver	Kwartel	Witwangstern	Grote karekiet
Roerdomp	Fazant	Turkse tortel	Tjifjaf
Kwak	Waterral	Houtduif	Fitis
Grote zilverreiger	Klein waterhoen	Tortelduif	Fluiter
Blaue reiger	Waterhoen	Koekoek	Goudhaantje
Zwarte ooievaar	Meerkoet	Kerkuil	Grauwe vliegenvanger
Lepelaar	Kraanvogel	Oehoe	Baardmannetje
Knobbelzwaan	Grote trap	Steenuil	Staartmees
Grauwe gans	Griel	Velduil	Pimpelmees
Rietgans	Kluut	Ransuil	Zwarte mees
Kolgans	Kleine plevier	Oeraluil	Koolmees
Dwerggans	Morinelplevier	Bosuil	Kuifmees
Roodhalsgans	Goudplevier	IJsvogel	Glanskop
Bergeend	Zilverplevier	Zwarte specht	Matkop
Krakeend	Kievit	Grote bonte specht	Buidelmees
Wintertaling	Kanoetstrandloper	Groene specht	Boomklever
Wilde eend	Temminck's strandloper	Grijskopspecht	Taigaboomkruiper
Pijlstaart	Drieteen strandloper	Kleine bonte specht	Boomkruiper
Zomertaling	Kleine strandloper	Middelste bonte sp.	Grauwe klauwier
Slobeend	Bonte strandloper	Witrugspecht	Klapekster
Tafeleend	Krombek strandloper	Syrische bonte sp.	Gaai
Witoogeend	Watersnip	Kuifleeuwerik	Ekster
Kuifeend	Houtsnip	Veldleeuwerik	Kauw
Brilduiker	Scholekster	Boomleeuwerik	Roek
Nonnetje	Grutto	Strandleeuwerik	Zwarte/bonte kraai
Bruine kiekendief	Wulp	Boerenzwaluw	Raaf
Grauwe kiekendief	Regenwulp	Graspieper	Spreeuw
Blaue kiekendief	Dunbekwulp	Roodkeelpieper	Notekraker
Streppekiekedief	Kemphaan	Waterpieper	Huismus
Havik	Oeverloper	Boompieper	Ringmus
Sperwer	Steenloper	Witte kwikstaart	Vink
Buizerd	Tureluur	Winterkoning	Keep
Arendbuizerd	Groenpootruiter	Heggemus	Putter
Ruigpootbuizerd	Zwarte ruiter	Roodborst	Sijs
Roodpootvalk	Bosruiter	Nachtegaal	Groenling
Sakervalk	Witgatje	Zwarte roodstaart	Kneu
Torenvalk	Poelruiter	Paapje	Frater
Slechtvalk	Grauwe franjepoot	Roodborstapuit	Kruisbek
Smelleken	Rosse franjepoot	Tapuit	Goudvink
Steenarend	Kokmeeuw	Merel	Appelvink
Bastaardarend	Dwergmeeuw	Grote lijster	Ijsgors
Keizerarend	Stormmeeuw	Zanglijster	Sneeuwgors
Schreeuwarend	Zwartkopmeeuw	Beflijster	Grauwe gors
Zeearend	Zilvermeeuw	Kramsvogel	Rietgors
Visarend	Geelpootmeeuw	Koperwiek	Grijze gors
	Visdief	Grasmus	Geelgors

Reisinformatie

Reisnummer	: 2215HON
Reisduur en bestemming	: 7-daagse vogelreis naar Noord-oost Hongarije
Reisperiode	: 1 t/m 7 oktober 2022 (overigens afhankelijk van beschikbare vluchtplaatsen)
Aantal deelnemers	: minimaal 8 en maximaal 16
Vervoer per vliegtuig	: Luchtvaartmaatschappij KLM of Malev
Accommodatie	: eenvoudige maar schoon en goed onderhouden boerderij in Lator
Vervoer ter plaatse	: 8/16 persoons minibus en evt. personenauto, bestuurd door begeleiders
Reisbegeleiding	: Aad den Boer en Rob de Jong
Programma-informatie	: info@stichtingvogelreizen.nl of via Aad den Boer, strigi01@gmail.com
Reissom	: € 1275,- p.p. (met vroegboekorting € 1225,- p.p.) op basis van tweepersoonskamers en volpension

Voor deelname aan deze reis is een Coronavaccinatie vereist.

In de reissom zijn begrepen:

- retourvlucht Amsterdam-Budapest v.v.
- luchthavenbelastingen
- transfers van en naar luchthaven Budapest
- Zes nachten in gerenoveerde boerderij op basis van tweepersoonskamers met badkamer op de gang (1 badkamer per 2 kamers), gelegen op de grens van Nationaal Park Bükk. Onderbrengen van deelnemers die alleen wensen te overnachten is mogelijk, maar gaat ten koste van het maximum aantal deelnemers en moet gepaard gaan met een toeslag.
- volpension (ontbijt, lunch, diner)
- vervoer ter plekke met minibus, inclusief chauffeur
- locale gidsen

Niet inbegrepen zijn:

- toeslag eenpersoonskamer (€ 125,- p.p.)
- evt. brandstoftoeslagen bij de vluchten
- annuleringsverzekering (verplicht)
- reisverzekering
- uitgaven van persoonlijke aard, zoals consumpties, communicatie met Nederland, souvenirs, fooien e.d.

Boeking vindt plaats door invulling en zending van het boekingsformulier naar Stichting Vogelreizen en door overmaking van € 250,- p.p. De aanmelding is pas definitief zodra de aanbetaling is ontvangen. Mocht er onverhoopt onvoldoende deelname zijn, dan zal de Stichting Vogelreizen de reis moeten annuleren en zal de ontvangen aanbetaling aan u worden terugbetaald.

- De reissom is onder voorbehoud van prijs-, premie- en koerswijzigingen, evenals van toeslagen van derden.
- Stichting Vogelreizen behoudt zich het recht voor het programma te wijzigen indien de reisleiding dit noodzakelijk acht.